

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-11-21

Diarienummer 1104/22

Handläggare

Anna Säveskog

Telefon: 031-3620390

E-post: anna.saveskog@stadshuset.goteborg.se

Remiss från Miljödepartementet - Naturvårdsverkets redovisning Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Yttrande över Naturvårdsverkets redovisning Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar, i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, översänds till Miljödepartementet.

Sammanfattning

Miljödepartementet har översänt Naturvårdsverkets redovisning Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar för yttrande till Göteborgs Stad. Remissen ska besvaras senast den 30 december 2022.

Enligt uppdraget har Naturvårdsverket analyserat ett urval avfallsströmmar i syfte att undersöka om det är lämpligt att ändra ansvaret för dessa. Naturvårdsverket föreslår att ansvaret för avfallsströmmarna avfall från detaljhandeln, använt matfett och utgrävd jord med invasiva främmande arter ändras. Avseende övriga undersökta avfallsströmmar föreslås ingen förändring. Naturvårdsverkets samlade bedömning är att konsekvenserna av de föreslagna förändringarna är rimliga och skulle innebära en förbättring jämfört med dagens situation.

Stadsledningskontoret instämmer i behovet av denna översyn och ser positivt på att förslaget förhåller sig till övriga pågående förändringar inom avfallsområdet.

Stadsledningskontoret instämmer i redovisningens bedömning att avfall från verksamheter inom detaljhandel, huvudsakligen, ska hanteras under eget ansvar. Kontoret stödjer förslaget att ansvaret för fett från restauranger och storkök (från fettavskiljare) även fortsättningsvis bör ligga på kommuner samt att undanta använt matfett från restauranger och storkök från kommunalt ansvar och tillstyrker att ansvaret faller på den som producerar avfallet. Stadsledningskontoret instämmer i Naturvårdsverkets bedömning att utgrävda massor med invasiva främmande arter från hushållen bör vara ett kommunalt avfall. Utöver detta har stadsledningskontorets synpunkter avseende avfallsströmmarna kontorspapper, trädgårds- och parkavfall som uppstår i yrkesmässig verksamhet, avfall från sjukhus och vårdinrättningar, grovavfall från verksamheter samt farligt avfall.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Verksamheterna kan komma att gynnas av förslagen då de själva mer kan styra sina avfallsströmmar vilket kan ge lägre kostnader och effektivare cirkulation av avfallet. Ett förtydligande av hanteringen av jordmassor med invasiva arter kan på sikt minska framtida saneringskostnader då den föreslagna förändringen kommer att förenkla klassning och tydligt visa att kommunen har ansvaret för den fortsatta hanteringen.

Enligt Naturvårdsverkets bedömning i redovisningen innebär förslaget viss ökad administration för kommunen i samband med att anmälningar. Om kommunen ska ansvara för att ta emot uppgifter om insamlade och behandlade avfallsmängder tillkommer också denna årligen återkommande administration.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förändringarna kan bidra till positiva ekologiska konsekvenser. Stadsledningskontoret bedömer att till exempel ett kommunalt ansvar för matavfall från restauranger och storkök, avfall från fettavskiljare samt avfallsjord från hushåll med invasiva arter, i enlighet med vad som föreslagits i remissen, kan bidra till minskad miljöpåverkan.

Att verksamheter kan styra sina egna avfallsströmmar kan öppna möjligheter till att effektivare ta hand om sitt avfall och att avfall då i större utsträckning hanteras som en resurs. Det samma gäller för hanteringen av använt matfett som i stor utsträckning är en resurs inom andra industrier.

Naturvårdsverkets redovisning konstaterar att om att detaljhandelsverksamheterna själva kan välja vem som ska transportera bort och behandla verksamhetens kommunala avfall kan det innebära att transporter kan samordnas i större utsträckning än om kommunen ansvarar för all insamling. Detta gäller i synnerhet om transporter samordnas över kommungränserna. Färre transporter kan innebära en fördel för miljön i form av minskade utsläpp. Förslaget kan dock även leda till att vissa transporter ökar, till exempel om både kommunen eller dess entreprenör och en privat insamlingsaktör hämtar samma typ av avfall från två närliggande butiker.

I fråga om de invasiva arterna i jordmassor som kommer från hushåll så väntas de föreslagna avfallskoderna göra en stor skillnad i hanteringen av massorna då de kan klassas och urskiljas från andra massor utan invasiva arter. Det skapar förutsättningar för en enklare och tydligare hantering där misstag i hanteringen kan undvikas. Det blir också tydligt att kommunen har ett ansvar för omhändertagandet av massorna, vilket bör säkerställa en säkrare hantering istället för som idag då vem som helst kan hantera avfallet utan särskild kunskap.

Innehållet i remissen kopplar till mål i Göteborgs Stads avfallsplan, Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram och Agenda 2030.

Bedömning ur social dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Sammanfattning Naturvårdsverkets redovisning
2. Förslag Göteborgs Stads svar på Miljödepartementets remiss

Ärendet

Miljödepartementet har översänt Naturvårdsverkets redovisning Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar för yttrande till Göteborgs Stad. Remissen inkom den 4 oktober och ska besvaras senast den 30 december 2022.

Beskrivning av ärendet

Ärendet har remitterats som förvaltnings- respektive bolagsremiss till kretslopp- och vattenförvaltningen, miljöförvaltningen och Renova för yttrande. Remissen skickades även till park- och naturförvaltningen för kännedom och eventuellt yttrande. Kretslopp- och vattenförvaltningen, miljöförvaltningen och Renova har svarat på remissen på förvaltnings-/bolagsnivå.

Göteborgs Stads tidigare yttranden

De senaste åren har utredningar och remissarbete kring avfall varit omfattande. Från 2020 har Göteborgs Stad yttrat sig över ett flertal remisser kopplat till avfall.

Remiss från Miljödepartementet - Promemoria om Kommunalt ansvar för insamling och materialåtervinning av returpapper M2020/01079/Ke, dnr: 1112/20 vid kommunstyrelsens sammanträde 2020-10-21 §884.

Remiss från Miljödepartementet - Äga avfall – en del av den cirkulära ekonomi (SOU 2021:24) dnr: 0922/21 vid kommunstyrelsens sammanträde 2021-09-29 § 733.

Remiss från Miljödepartementet - Naturvårdsverkets rapport Uppdrag att föreslå genomförande av artikel 22 om bioavfall Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG i den svenska lagstiftningen, dnr: 1226/21, vid kommunstyrelsens sammanträde 2022-01-26 § 75.

Remiss från Miljödepartementet - Promemorian En förbättrad förpackningsinsamling, nya roller för kommuner och producenter dnr: 1353/21 vid kommunstyrelsens sammanträde 2022-02-09 § 119.

Öppet samråd EU09-2022 Avfallshanteringens miljöpåverkan – Översyn av EU:s regelverk för avfall, dnr: 0705/22 genom kretslopp- och vattenförvaltningens förvaltningssvar 2022-08-12.

Remiss från Miljödepartementet - Naturvårdsverkets skrivelse Hantering av schaktmassor och annat naturligt förekommande material som kan användas för anläggningsändamål, dnr: 0831/22, genom stadsledningskontorets delegationsbeslut 2022-10-20.

Naturvårdsverkets redovisning

Uppdraget

I uppdraget ingick bland annat att Naturvårdsverket skulle analysera om ansvaret för kommunalt avfall bör förändras avseende vissa enskilda avfallsströmmar. Om Naturvårdsverket i sin analys och utifrån de konsekvenser som följer av olika lösningar, bedömde att det fanns skäl att förändra ansvaret för vissa enskilda avfallsströmmar av det kommunala avfallet, så skulle nödvändiga författningsförslag lämnas. Skyldigheterna att rapportera uppgifter till EU skulle beaktas.

Bakgrund till uppdraget

En definition av uttrycket kommunalt avfall infördes i 15 kap. 3 § miljöbalken vid det svenska genomförandet av kraven i avfallsdirektivet. Begreppet hushållsavfall ersattes därmed av begreppet kommunalt avfall, vilket har lett till tolkningssvårigheter, eftersom omfattningen av begreppet kommunalt avfall inte i alla avseenden motsvarar det som har benämnts och omfattats av termen hushållsavfall. Att kommunalt avfall idag omfattar strömmar som tidigare enligt praxis utgjorde verksamhetsavfall har både för vissa branscher och för kommuner inneburit förändringar och krav på anpassning av avfallshantering.

Förslag

I Naturvårdsverkets skrivelse har ett urval avfallsströmmar analyserats i syfte att undersöka om det är lämpligt att ändra ansvaret för dessa. Naturvårdsverket föreslår att ansvaret för tre avfallsströmmar ska förändras:

- Avfall från detaljhandeln: Förslaget innebär en avgränsad valfrihet för butiker inom detaljhandeln, vilket innebär att de får möjlighet att, genom anmälan till kommunen) välja om de vill hantera sitt avfall själva (så kallat frival). Möjligheten till valfrihet innebär att kommunen fortsättningsvis har ett ansvar och att de aktörer som inte vill ta hand om sitt eget avfall inte heller behöver göra det.
- Använt matfett: Förslaget innebär att insamling och behandling av använt matfett undantas från det kommunala ansvaret.
- Utgrävd jord med invasiva främmande arter: Förslaget innebär att kommunerna får ett tydligt ansvar för utgrävda massor med invasiva främmande arter från hushållen.

Naturvårdsverket lämnar även förslag till nya avfallskoder för avfall med invasiva främmande arter, eftersom det är viktigt att tydliggöra ansvaret och säkerställa att avfallet behandlas på ett sådant sätt att spridning förhindras. Naturvårdsverket lämnar i skrivelsen förslag till författningsändringar i miljöbalken och avfallsförordningen rörande avfall från detaljhandeln, använt matfett och utgrävd jord med invasiva främmande arter.

Avseende övriga undersökta avfallsströmmarna föreslås ingen förändring. Det innebär att det kommunala ansvaret kvarstår för matavfall från restauranger och storkök, fett från fettavskiljare, kontorspapper, trädgårds- och parkavfall, grovavfall samt kommunalt avfall från sjukhus.

Konsekvenser av förslag

Naturvårdsverket har genomfört en konsekvensanalys av de författningsförslag som lämnas i skrivelsen. Många aktörer berörs av de förändringar som föreslås. Samtidigt bedöms även nollalternativet, det vill säga om inga förändringar genomförs, få stora konsekvenser. Detta gäller i första hand hantering av avfall från detaljhandeln och använt matfett från restauranger och liknande verksamheter. Naturvårdsverkets samlade bedömning är att konsekvenserna av de föreslagna förändringarna är rimliga och skulle innebära en förbättring jämfört med dagens situation.

Förvaltningars och bolags yttranden

Kretslopp och vattenförvaltningen

Kretslopp och vattenförvaltningen instämmer och tillstyrker förslagen avseende matavfall från restauranger och storkök, avfall från fettavskiljare, använt matfett, avfall från sjukhus och hushållens avfallsjordar med invasiva arter samt för behandling av trädgårds- och

parkavfall. Förvaltningen avstyrker övriga förslag och föreslår att verksamheter ges eget ansvar för avfall från detaljhandel, kontorspapper, grovavfall och farligt avfall som inte kommer från hushåll samt för transport av trädgårds- och parkavfall.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningen ställer sig positiv till Naturvårdsverkets förslag. Avseende grovavfall ser förvaltningen flera faktorer som pekar på fördelarna med att verksamheterna själva ska kunna välja sin egen avfallshantering. Bland annat att det finns utvecklade system och teknik som redan används ute i butikerna. Andra orsaker kan vara att privata aktörer kan erbjuda skräddarsydd avfallshantering och att den avreglerade marknaden gynnar ny teknik och innovation inom området vilket förvaltningen ser positivt på.

I nuläget kan verksamheterna som producerar avfallsfraktionen använt matfett få det hämtat utan kostnad då det ses som en resurs. Relativt få kommuner erbjuder hämtning av använt matfett idag och det finns etablerade privata aktörer som hämtar detta avfall. Om kommunen skulle ta över ansvaret för insamlingen skulle det krävas stora investeringar för insamling och omhändertagande, system som idag inte finns.

Avseende avfall med invasiva främmande arter från hushåll är bedömning att föreslagna förändringar är nödvändiga för att stävja spridningen av invasiva arter och att kostsamma saneringar till viss del kan undvikas i framtiden. Otydlighet inom ansvarområdet och avsaknaden av avfallskoder för denna specifika avfallstyp är en grogrund för de invasiva arterna i landet. Bristen på avfallskoder gör att avfallet många gånger klassas med samma koder som övrig ren jord vilket gör att det finns en risk för en ökad spridning om dessa fraktioner blandas och sprids inom nya projekt inom landet. Eftersom det inte heller finns någon tydlig ansvarsfördelning för omhändertagandet så förekommer det att verksamheter utan erforderlig kunskap hanterar avfallet och sprider det ytterligare.

Renova

Renova avstyrker att detaljhandeln ges ett frival att välja annan utförare samtidigt som kommunerna har kvar ansvaret. Renova föreslår istället att det är verksamhetsutövaren som ansvarar för avfallet vilket enligt Renova borde inkludera grovavfall, kontorspapper och farligt avfall som inte uppkommer från hushåll. Detaljhandel i anslutning till bostäder ska kunna anlita kommunens tjänster.

Bolaget tillstyrker förslaget att verksamhetsavfallet använt matfett undantas från det kommunala ansvaret. Vidare tillstyrks att insamling och behandling av matavfall från restauranger och storkök samt fett från fettavskiljare samt att avfall från sjukhus kvarstår som kommunalt avfall.

Renova anser att verksamheter ska få transportera trädgårds- och parkavfall. Renova tillstyrker föreslagna koder för behandling av invasiva arter (IAS) samt att kommuner är ansvariga för hushållens IAS-avfall för behandling av park- och trädgårdsavfall.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret instämmer i behovet av denna översyn och ser positivt på att förslaget förhåller sig till övriga pågående förändringar inom avfallsområdet.

Stadsledningskontoret instämmer i redovisningens bedömning att avfall från verksamheter inom detaljhandel, huvudsakligen, ska hanteras under eget ansvar. Kontoret

avstyrker dock förslaget om frival då det befaras ge kraftigt ökad administration, i form av anmälan till kommunen för registrering av egen hantering, utan ökad miljönytta.

Kontoret stödjer förslaget att ansvaret för fett från restauranger och storkök (från fettavskiljare) även fortsättningsvis bör ligga på kommunerna då detta behövs för att skydda avloppsnätet. Kontoret delar Naturvårdsverkets bedömning att undanta använt matfett från restauranger och storkök från kommunalt ansvar och tillstyrker att ansvaret faller på den som producerar avfallet.

Utgrävda massor med invasiva främmande arter från hushållen är ett avfall som tidigare inte har reglerats tydligt. Stadsledningskontoret instämmer i Naturvårdsverkets bedömning att detta bör vara ett kommunalt avfall. Förslaget bedöms som nödvändigt för att stävja spridningen av invasiva arter och kostsamma saneringar.

Stadsledningskontorets synpunkter till Miljödepartementet i sin helhet finns i bilaga 2 där kontoret föreslår synpunkter avseende avfallsströmmarna avfall från detaljhandeln, matavfall, fett (från fettavskiljare) respektive använt matfett från restauranger och storkök. Vidare föreslås synpunkter avseende avfallsströmmarna kontorspapper, trädgårds- och parkavfall som uppstår i yrkesmässig verksamhet, avfall från sjukhus och vårdinrättningar, grovavfall från verksamheter, avfall med invasiva främmande arter från hushåll samt farligt avfall.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Sammanfattning

I skrivelsen redovisas Naturvårdsverkets regeringsuppdrag att analysera om ansvaret för kommunalt avfall bör förändras avseende vissa enskilda avfallsströmmar. Naturvårdsverket har i arbetet med uppdraget beaktat skyldigheterna att rapportera uppgifter till EU. Uppdraget gavs till Naturvårdsverket den 3 mars 2022 och ska redovisas senast den 1 september 2022.

Begreppet kommunalt avfall ersatte begreppet hushållsavfall vid genomförandet av avfallsdirektivet den 1 augusti 2020. Införandet av begreppet kommunalt avfall har inneburit att kommunerna har fått ett utökat ansvar för insamling och behandling av avfall. Vidare har det lett till oklarheter för vissa avfallsströmmar gällande vad som omfattas av begreppet och vem som ansvarar för avfallet i förhållande till hur det var tidigare.

Inom uppdraget har vi analyserat ett urval av avfallsströmmar i syfte att undersöka om det är lämpligt att ändra ansvaret för dessa.

Naturvårdsverket föreslår att ansvaret för tre avfallsströmmar ska förändras:

- Avfall från detaljhandeln: Förslaget innebär en avgränsad valfrihet för butiker inom detaljhandeln, vilket innebär att de får möjlighet att välja om de vill hantera sitt avfall själva. Möjligheten till valfrihet innebär att kommunen fortsättningsvis har ett ansvar och att de aktörer som inte vill ta hand om sitt eget avfall inte heller behöver göra det.
- Använt matfett: Förslaget innebär att insamling och behandling av använt matfett undantas från det kommunala ansvaret.
- Utgrävd jord med invasiva främmande arter: Förslaget innebär att kommunerna får ett tydligt ansvar för utgrävda massor med invasiva främmande arter från hushållen.

Vi lämnar även förslag till nya avfallskoder för avfall med invasiva främmande arter, eftersom det är viktigt att tydliggöra ansvaret och säkerställa att avfallet behandlas på ett sådant sätt att spridning förhindras.

Naturvårdsverket lämnar i skrivelsen förslag till författningsändringar i miljöbalken och avfallsförordningen rörande avfall från detaljhandeln, använt matfett och utgrävd jord med invasiva främmande arter.

Då det gäller de övriga undersökta avfallsströmmarna föreslås ingen förändring. Det innebär att det kommunala ansvaret kvarstår för matavfall från restauranger och storkök, fett från fettavskiljare, kontorspapper, trädgårds- och parkavfall, grovavfall samt kommunalt avfall från sjukhus.

Vi har genomfört en konsekvensanalys av de författningsförslag som lämnas i skrivelsen. Många aktörer berörs av de förändringar som föreslås. Samtidigt bedöms även nollalternativet, det vill säga om inga förändringar genomförs, få stora konsekvenser. Detta gäller i första hand hantering av avfall från detaljhandeln och använt matfett från restauranger och liknande verksamheter.

Om förslagen om en avgränsad valfrihet för detaljhandeln och ett undantag för använt matfett från kommunalt ansvar genomförs, krävs det att Naturvårdsverkets tillgång till uppgifter säkerställs. Det har inte varit möjligt att inom tidsramen för detta uppdrag lämna ett slutligt förslag på uppgiftslämnande. Om författningsförslagen genomförs behöver därför olika alternativ för genomförande i denna del utredas vidare och en analys av konsekvenserna för berörda aktörer behöver genomföras.

m.remissvar@regeringskansliet.se

m.klimatenheten@regeringskansliet.se

Miljödepartementets diarienummer M2022/01775

Göteborgs Stads yttrande över Miljödepartementets remiss Naturvårdsverkets redovisning Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar

Synpunkter

Göteborgs Stad instämmer i behovet av denna översyn och är positiv till att förslaget förhåller sig till övriga pågående förändringar inom avfallsområdet. När kommande klargörande beslut och övrig rådgivning är på plats underlättar det för staden att implementera beslutade förändringar fullt ut samt att kunna ge klara besked till avfallskunder. Staden konstaterar att Naturvårdsverket har lagt hög vikt vid den aspekt på förslagen som berör den rapportering av avfallsstatistik till EU som Naturvårdsverket ansvarar för - i förhållande till effekter för övriga intressenter.

Nedan redovisas Göteborgs Stads bedömning per avfallsström i remisshandlingen.

Avfall från detaljhandeln

Förslaget innebär att butiker får möjlighet att välja om de vill hantera sitt avfall själva. Kommunen föreslås ha ett ansvar och aktörer som vill ta hand om sitt eget avfall behöver anmäla detta för registrering hos kommunen.

Både handels och renhållarnas branschorganisationer föreslår att detta avfall huvudsakligen ska hanteras under eget ansvar och staden instämmer i denna bedömning. Butiker som har sin avfallshantering samordnad med hushåll bör däremot ges möjlighet att lämna det till kommunens hantering, på samma sätt som regleringen är skriven för förpackningsavfallet.

Göteborgs Stad tillstyrker att avfall från verksamheter inom detaljhandeln, huvudsakligen, ska hanteras under eget ansvar men avstyrker förslaget om frival då det befaras ge kraftigt ökad administration (anmälan till kommunen för registrering av egen hantering) utan ökad miljönytta. Administrationen som skulle följa av detta förslag uppstår både hos verksamheterna och hos kommunerna. Staden ser att den hantering som gällt de senaste tio åren kan fortsätta att utvecklas om butikerna ges egenansvar.

Naturvårdsverket lyfter frågor om animaliska biprodukter, före detta livsmedel och om förpackat matavfall. Då denna hantering är mycket specifik för livsmedelsbutikerna ser staden att det är ytterligare skäl att ge detaljhandeln eget ansvar.

Matavfall från restauranger och storkök

Naturvårdsverkets slutsats är att ansvaret för insamling och behandling av matavfall från restauranger med mera även fortsättningsvis bör ligga på kommunerna. Göteborgs Stad instämmer i Naturvårdsverkets resonemang och bedömning. Staden bedömer att svårigheter som kan uppstå till exempel i köpcentrum när avfallsutrymmen delas med butiker borde kunna lösas genom dispenser.

Fett från restauranger och storkök – fettavskiljare

Naturvårdsverkets slutsats är att ansvaret för denna avfallsström även fortsättningsvis bör ligga på kommunerna. Göteborgs Stad ställer sig bakom bedömningen att detta behövs för att skydda avlopps nätet och tillstyrker att ansvaret faller på kommunerna.

Använt matfett från restauranger och storkök

Naturvårdsverket bedömer att det finns anledning att undanta använt matfett från restauranger med mera från kommunalt ansvar. Göteborgs Stad tillstyrker att ansvaret faller på den som producerar avfallet.

Kontorspapper

Naturvårdsverkets slutsats är att det i dagsläget inte är möjligt att lämna ett förslag om förändrat ansvar för kontorspapper.

Naturvårdsverket bedömer inte att kontorspapper ingår i returpapper. För närvarande hanteras kontorspapper vanligen inte som ett kommunalt avfall utan innehavaren ansvarar och beställer hämtning av kontorspapper som återvinns. Det hämtas ofta direkt från verksamhetslokalerna.

Kommunerna har ansvar för returpapper. I Göteborg samlas för närvarande returpappret in genom att tidigare insamlare auktoriserats, men på sikt avser staden att samordna returpappersinsamling med annan fastighetsnära hämtning för att nå samordningsvinster. Då kommer det inte finnas samordningsvinster med att samla in kontorspapper och returpapper tillsammans då kontorspapper inte alltid samlas in i soprum.

Göteborgs Stad instämmer inte i Naturvårdsverkets bedömning att det inte går att ändra ansvaret utan förordar att ett eget ansvar läggs på innehavarna, på samma sätt som för matfettet, så att dagens insamlingssystem kan bibehållas.

Trädgårds- och parkavfall som uppstår i yrkesmässig verksamhet

En effekt av införandet av begreppet kommunalt avfall i den svenska lagstiftningen är att trädgårds- och parkavfall som uppstår i verksamheter numera är kommunalt avfall. Det är därmed avfall som kommunen ansvarar för att samla in och behandla, om det inte materialåtervinns vid källan. Däremot innefattas inte avfall från områden som allmänheten inte har tillträde till, och inte heller från skötsel av vägområden.

Naturvårdsverkets slutsats är att det kommunala ansvaret för trädgårds- och parkavfall inte bör ändras. Verket föreslår att kommunerna själva reglerar ansvaret att transportera bort trädgårds- och parkavfall som uppstår i yrkesmässiga verksamheter i de kommunala avfallsföreskrifterna. På så vis kan god service erbjudas och den praxis som har gällt tidigare följas.

Göteborgs Stad instämmer i att det är lämpligt med ett kommunalt ansvar avseende behandlingen av detta avfall, däremot inte i förslaget avseende transporter. Staden instämmer i Naturvårdsverkets bedömning att detta avfall kan transporteras av avfallsinnehavaren, men önskar att detta avfall undantas i nationell lagstiftning och inte i de kommunala föreskrifterna. Göteborgs Stad ser att det lämpligen görs genom att använda undantagsmöjligheten som införs i punkt 2 § 21 avseende transport (på samma sätt som görs för matfett, fast i det fallet föreslås det för både transport och behandling). Genom en nationell reglering blir förutsättningarna lika för de verksamheter som omfattas och verkar i flera kommuner och en gemensam rättspraxis för eventuella tolkningsfrågor kan uppstå.

Avfall från sjukhus och andra vårdinrättningar

Naturvårdsverket bedömer att den största delen av det avfall som kommer från regionsjukhusen inte utgör kommunalt avfall och därför inte är ett kommunalt ansvar. De fraktioner som omfattas av kommunalt ansvar är främst matavfall, restavfall, retur- och kontorspapper samt visst farligt avfall. Naturvårdsverket bedömer att problematiken med dessa avfallsslag är att det inte rör sig om homogena strömmar och därmed skulle kräva olika typer av speciallösningar för ett ge sjukhusen efterfrågat eget ansvar.

Naturvårdsverket föreslår inte någon förändring avseende ansvaret för kommunalt avfall från sjukhus i det här uppdraget. Det finns redan idag möjlighet för regionsjukhusen att söka dispens för att hantera sitt eget avfall. Kommunen kan också genom auktorisation eller annat avtal eller överenskommelse med sjukhusen tillåta att någon annan än kommunen transporterar bort och behandlar avfallet.

Göteborgs Stad instämmer i Naturvårdsverkets bedömning och tillstyrker kommunalt ansvar för avfall från sjukhus och vårdinrättningar och instämmer i att dispenser skulle kunna vara en lösning för att förenkla regionernas avfallshantering.

Grovavfall från verksamheter

En effekt av införandet av begreppet kommunalt avfall i lagstiftningen är att det har uppstått oklarheter då det gäller klassificeringen av grovavfall från verksamheter. Tidigare betraktades den största delen av grovavfall från verksamheter som verksamhetsavfall och inte kommunalt. I Naturvårdsverkets regeringsuppdrag gällande grovavfall och farligt avfall beskrivs problematiken och vikten av vägledning på området.

Naturvårdsverkets slutsats är att ansvaret för grovavfall inte bör förändras i dagsläget. Det finns idag möjligheter för kommuner att i lokala föreskrifter reglera vem som får transportera grovavfall och där möjliggöra för att transport av grovavfall kan göras av någon annan än kommunen.

Göteborgs Stad förordar att Naturvårdsverket kommer fram till en ståndpunkt i frågan i stället för att överlåta detta på enskilda kommuner och deras föreskrifter. Staden bedömer att kommunens ansvar endast bör omfatta grovavfall från före detta bohag*. Staden avstyrker Naturvårdsverkets förslag och föreslår att verksameters grovavfall inte ska utgöra kommunalt avfall annat än då det utgörs av någon privatpersons före detta bohag*.

Verksamheters egna grovavfall bör därför definieras och undantas genom att använda punkt 2 i § 21 på liknande sätt som föreslås för använt matfett. Med de remitterade förslagen kommer detaljhandelns kommunala grovavfall kunna hanteras på egen hand av de verksamheter som väljer frival. Om en ansvarsförändring inte kommer till stånd efterfrågar staden tydligare vägledning.

* Till exempel för verksamheter som hyresfastigheter och äldreboenden omfattas det grovavfall som tidigare hört till boende - men inte inredning från verksamheternas uppehållsrum eller kontor.

Avfall med invasiva främmande arter från hushåll

Förslaget innebär att kommunerna får ansvar för utgrävda massor med invasiva främmande arter från hushållen. Detta avfall har tidigare inte reglerats tydligt.

Göteborgs Stad instämmer i Naturvårdsverkets bedömning att detta bör vara ett kommunalt avfall, eftersom avfallet kommer från hushåll och uppkommer på liknande sätt som bygg- och rivningsavfall från hushåll som är kommunernas ansvar. Förslaget

bedöms som nödvändigt för att stävja spridningen av invasiva arter och kostsamma saneringar.

Farligt avfall saknas i översynen

I avsnittet som berör grovavfall i det remitterade förslaget så nämner Naturvårdsverket behovet av ökad tydlighet avseende ansvar för verksamheternas farliga avfall. Göteborgs Stad instämmer i behovet och saknar avfallsströmmen i det remitterade förslaget.

Göteborgs Stad föreslår att ansvaret regleras så att verksamheters farliga avfall inte ingår i det kommunala ansvaret. Staden anser att lagstiftningen om spårbarhet ger en bra gränsdragning för kommunalt ansvar. Verksamheters farliga avfall, oavsett storlek på verksamhet eller om det uppkommit vid tillverkning eller från service, behöver inte ingå i det kommunala ansvaret eftersom lagkrav på spårbarhet och anteckningsskyldighet möjliggör god kontroll av denna avfallsström. Verksamheters farliga avfall måste antecknas separat i spårbarhetsregistret när det lämnas med angivande av producent, men hushållens farliga avfall undantas enligt § 21 i kap 6 i avfallsförordningen. Det krävs alltså en specifik hantering av verksamheters farliga avfall, som stadens avfallsverksamhet inte kan samordna fullt ut med hushållens hantering, vilket skulle öka stadens kostnader. Eftersom inte allt farligt avfall från verksamheter skulle omfattas av ett kommunalt ansvar behöver verksamheterna i många fall ändå ha en egen hantering och egen kunskap. Med de remitterade förslagen kommer detaljhandelns kommunala farliga avfall att kunna hanteras under eget ansvar. Om en ansvarsförändring inte kommer till stånd efterfrågar staden en tydligare vägledning.

För Göteborgs kommunstyrelse